

Metsätalouden vesiensuojelupäivät 1.-2.10.2008

Metsäneuvos

Marja Hilska-Aaltonen

Maa- ja metsätalousministeriö

Valmistelun aikataulu

- Eduskunta hyväksyi kestävän metsätalouden rahoituslain 2.2.2007
- Laki voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana
- Vuoden 2008 aikana
  - Komission päätös
  - Rahoituslain muutos HE 72/2008
  - Valtioneuvoston asetuksen viimeistely
  - Mmm:n asetuksen valmistelu
  - Uuden lain koulutusta metsäkeskuksille
  - Kemera-tietojärjestelmän muutos

Tarkoitus saattaa voimaan 1.1.2009, voimassa vuoden 2013 loppuun ja viimeiset maksatukset vuoden 2018 loppuun mennessä monivuotisissa hankkeissa

Tuensaajat

- energiapuun korjuun, haketuksen ja juurikäävän torjunnan toteutukseen tukea maanomistajien lisäksi myös yhteisölle tai ammatinharjoittajalle
- metsäluonnonhoitohankkeissa suunnittelu- ja toteutustuki edellä mainituille saajille
  - ei edellytetä, että metsäkeskus suunnittelisi ja toteuttaisi
- muutoin tuki yksityisille maanomistajille
  - luonnolliset henkilöt tai heidän muodostamat yhteisöt, yhtiöt ja kuolinpesät (maatila- tai metsätalouden harjoittaminen)
  - säätiöt, joiden toiminnasta pääosan muodostaa maatila- tai metsätalouden harjoittaminen)

Tuen yleiset edellytykset

- metsäalan hyvä ammattikäytäntö
  - hyvän metsänhoidon suositukset
  - metsäalan ammattimaisten toimijoiden toiminta- ja laatujärjestelmät
- ei tukea toimenpiteeseen, joka on aiheutunut lainvastaiseksi todetusta toiminnasta
  - taimikonperustamisilmoituksen laiminlyönti ei estä tuen saamista
  - metsänviljelyaineiston on täytettävä laissa säädetyt vaatimukset
- ei tukea velvollisuuksien laiminlyönnin korjaamiseen (hoito- ja kunnossapitovelvollisuus)
- töiden oltava taloudellisesti ja monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta tarkoituksenmukaisia

Suunnitelma ja toteutus selvitys

- laatijalla tulee olla toimenpiteen laatuun ja laajuuteen nähden riittävä asiantuntemus
  - esim. ammatti- ja näyttötutkinto
  - ohjata mo käyttämään asiantuntijoita
- jos suunnitelma, sen pitää olla hyväksytty ennen toimenpiteen aloittamista
  - poikkeuksena piennartie
- mmm:n asetus suunnitelman ja toteutus selvityksen sisällöstä

Kuvio

- metsänhoidollisissa töissä väh. 0,5 ha
- suometsän hoidossa väh. 1 ha
- käsittelykuvio, jolle myönnetään rahoitusta
  - ei sidottu metsäsuunnitelman kuvioon
  - voi ulottua usean tilan alueelle
  - metsänuudistamisen yhteydessä voi sisältää viljelyä ja luontaista uudistamista, koska rahoitusehdot yhteneväiset

Metsänuudistaminen

- ei tukea hirvieläinvahinkojen (ml kauris) eikä juurikäävän aiheuttaman tuhon korjaamiseen
- väh. pinta-ala 1 ha, luonnontuhohankkeissa väh. 0,5 ha
- pienin kuvio 0,5 ha
- viljelyssä lämpösumma väh. 700 d.d. lukuun ottamatta tiettyjä alueita
- kolmen vuoden aikana korjatun puuston kantoraharvo 300-1 800 €/ha

Metsänuudistaminen

- tukea enintään kaksi kertaa samalle kohteelle
- todelliset, kohtuulliset kustannukset tuen perustana ulkopuolisella teetetyissä töissä
- tarpeelliset vesiensuojelutoimenpiteet muokkauksen yhteydessä
- tuki todellisten kustannusten perusteella 20-35-55 %
- materiaalit kokonaan valtion tuella
- euromääräinen tuki omasta työstä: maanmuokkaus, kylvö, istutus, ojitus
- vna:ssa on tarkoitus säätää käytettävistä puulajeista ja viljelymateriaalin määrästä

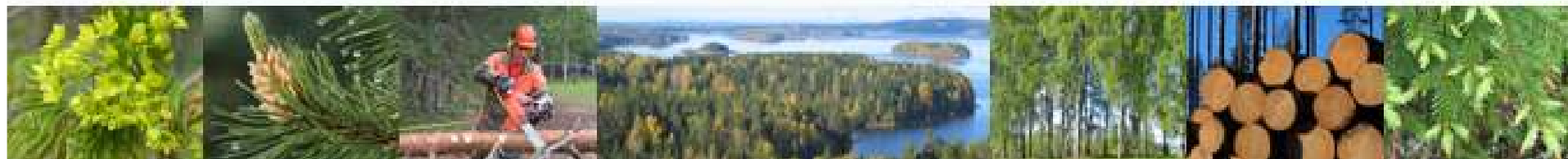
Nuoren metsän hoito

- taimikon perkaus ja harvennus, verhopuuston poisto ja nuoren kasvatusmetsän harvennus
- työn jälkeen ei saa jäädä kehitystä haittaavaa puustoa
- pienin kuvio 0,5 ha ja hanke väh. 1 ha
- taimikonhoidossa poistuma väh. 2 000 kpl/ha ja nuoren kasvatusmetsän hoidossa väh. 1 000 kpl/ha kantolpm väh. 4 cm runkoja
- työn jälkeen taimikon keskipituus väh. 2 m
- työn jälkeen nuoren kasvatusmetsän puuston keskiläpimitta rinnankorkeudelta alle 16 cm

Nuoren metsän hoito

- taimikonhoidon jälkeen runkoja enintään 3 000 kpl/ha
- nuoren kasvatusmetsän hoidon jälkeen runkoja enintään 2 000 kpl/ha
- tuki euromääräinen hehtaarilta ja vain kerran kiertoajassa
- suometsän hoitohankkeen yhteydessä tuki 10 % korkeampi
  - työ tehty pääosin ennen ojien perkausta ja täydennysojitusta

Terveyslannoitus

- Hanke väh. hehtaari ja pienin kuvio väh. 0,5 ha
- lämpösumma väh. 850 d.d
- ravinne-epätasapainon korjaaminen
- levityksessä huomiota erityisesti vesiensuojelunäkökohtiin
- ei savikoille
- ei tukea kasvatustalouteen tarkoitettulle lannoitteille
- turvemaalla kuivatuksen oltava kunnossa
- suometsän hoidon yhteydessä tuki 10 % korkeampi
  - suometsän hoitohankkeen yhteydessä ojitussuunnitelma oltava olemassa
- uusi lannoitevalmistelaki (539/2006) ja mmm:n asetus (12/07) metsän tuhkalannoituksesta, muutos asetus (09/08)

Energiapuun korjuu ja haketus

- korjuutukea myönnetään taimikonhoidon ja nuoren kasvatusmetsän hakkuun yhteydessä kaadetun ja energiakäyttöön luovutetun puun kasaukseen ja metsäkuljetukseen
- tukea korjuuseen kerran kiertoajassa
- tukea haketukseen voidaan myöntää myös yhteisöille tai ammatinharjoittajille
- tukitaso pysyy nykyisellään
- selvitys energiapuun luovutuksesta 2 kuukauden kuluessa luovutuksesta
- luovutettava puumäärä väh. 20 kiintokuutiometriä
- ministeriön asetuksella säädetään tilavuuden mittaamisesta ja luovutusselvityksestä

Suometsän hoito

- väh. yhden hehtaarin yhtenäinen kuvio ja väh. 4 hehtaarin hanke
- ravinteisuustaso
  - väh. 750 d.d. ja väh. tuoreen kankaan tai puolukkaturvekangas II
  - väh. 850 d.d. ja väh. kuivahkon kankaan
  - väh. 1000 d.d. ja väh. kuivan kankaan
- vesiensuojelutoimenpiteiden toteutus kokonaan valtion tuella
- kohteen oltava pääosin metsänhoidollisesti tyydyttävässä kunnossa
- korotettu tuki nuoren metsän hoitoon ja terveyslannoitukseen

Vesiensuojelutoimenpiteet

- suunnittelussa ja toteutuksessa parhaimpia käytettävissä olevia ja kustannuksiltaan kohtuullisia vesiensuojelurakenteita
- toimenpiteitä ovat esimerkiksi lietekuopat, laskeutusaltaat, kaivu- ja perkauskatkot, suojakaistat, padot, pintavalutusalueet yms.
- osa toimenpiteistä, joista ei aiheudu merkittävää lisäkustannusta, katsotaan hankkeen kustannuksiksi esim. lietekuopat
- kokonaan korvattavia näistä ovat sekä yhden tilan hankkeissa että yhteishankkeissa
  - laskeutusaltaat ja pintavalutusalueet
  - padot
  - yksittäisten ojien umpeen kaivaminen
  - muut edellä mainittuihin verrattavat rakenteet

Metsätien tekeminen

- varastopistoille ja pudotuspaikoille vieville teille rahoitus osana uuden tien rakentamista tai tien perusparannusta
- uuden tien tekeminen rahoitetaan vain yhteishankkeena
- yksityistielain mukainen päätös rahoituksen pohjaksi (lähinnä tietoimitus)
- metsäkeskukselle tieto ennen rahoitusta, että tiehanke sitoo tielain nojalla kaikkia tieosakkaita

Juurikäävän torjunta

- tukea voidaan myöntää, jos juurikäävän leviämisen riskialueella on mäntyä tai kuusta taikka molempia yhteensä yli 50 prosenttia metsikön puuston tilavuudesta
- riskialueen pohjoisraja säilyy nykyisellään
- laissa ei oteta kantaa menetelmiin
- valtioneuvoston asetuksessa säädetään tuesta torjunta-ainekustannuksiin ja torjunta-aineen levityksestä aiheutuviin kustannuksiin

Yhteishankkeet

- laissa määritellään yhteishanke
- tuki maksetaan osakkaiden valitsemaalle asiamiehelle
- suometsän hoito ja tien tekeminen
- yhteismetsän hanke katsotaan yhteishankkeeksi
- väh. kaksi kiinteistöä, joilla eri omistajat
- yhteishankkeet rahoitetaan toteutuneiden, kohtuullisten kustannusten perusteella
- tuki määräytyy tukiprosentin perusteella

Metsäluonnon hoitohankkeet

- usean tilan alueelle ulottuvat tärkeiden elinympäristöjen hoito- ja kunnostustyöt
- laskeutusaltaiden tyhjennys tai ojituksen vesistöhaittojen korjaus, jos toimilla laaja merkitys eikä kustannuksia voida osoittaa tietyille aiheuttajalle
- monimuotoisuutta edistävä kulotus
- muut vastaavat hankkeet
- kohtuulliset kustannukset
- vna:lla voidaan tarvittaessa säätää tuen kohdentamisesta, tuen ehdoista ja määräytymisperusteista

Ympäristötuki

- tuen laskenta kohdekohtaiseksi
  - eroaa metsälain vähäisen haitan määrittelystä
- tuki kohdistetaan ensisijaisesti erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteiden säilyttämiseen
- tuki koostuu hakkuuarvokorvauksesta ja ympäristöhoitotöistä (peruskorvaus poistuu)
- hakkuuarvosta vähennetään omavastuu, joka on 4 %
- tuki on kolmasosa siitä summasta, joka saadaan vähentämällä kohteen hakkuuarvosta omavastuu
- hakkuuarvon määrittelyssä ei oteta huomioon ominaispiirteiden säilyttämisvelvoitetta eikä odotusarvoa
- pienin sopimusta kohden maksettava tuki 500 €

Muuta

- huomautus (metsäkeskus) ja väliaikainen kiello (maaseutuvirasto)
- kiello voimassa enintään vuoden
- rahoitusta vain hakemuksen perusteella
- enintään 300 euron tuki yhdessä erässä
- yhteisomistuksessa olevia kiinteistöjä koskevat menettelysäännökset samaan lakiin; neljänneksen omistavat voisivat hakea tukea samoin edellytyksin kuin nykyisin
- hoito- ja kunnossapitovelvollisuus 10 vuotta rahoituksen loppuun maksamisesta metsänuudist., tien tekemisessä ja suometsän hoidossa

Siirtymäsäännös

- asiat, jotka tulleet vireille vanhan lain aikana ratkaistaan sen nojalla
- työllisysehtoisia töitä koskevat säännökset ovat voimassa kolme vuotta uuden lain voimaantulosta
- vanhan lain nojalla hyväksytyn suunnitelman toteutukseen tulee hakea rahoitusta vuoden kuluessa uuden lain voimaantulosta
- varoja voidaan käyttää viisi vuotta laina-, metsänuudistamis- ja yhteishankkeisiin ja kolme vuotta muihin hankkeisiin uuden lain voimaantulosta

